

**UCHWAŁA NR XVIII/93/20
RADY GMINY DZIEMIANY**

z dnia 21 stycznia 2020 r.

w sprawie rozpatrzenia skargi na bezczynność Wójta Gminy Dziemiany

Na podstawie art. 18b ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku - o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2019 r., poz. 506, z późn. zmian.) oraz art. 229 pkt 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 roku - kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz.U. z 2018 r., poz. 2096, z późn. zmian.) **Rada Gminy Dziemiany uchwala, co następuje:**

§ 1. Po rozpatrzeniu skargi złożonej w dniu 26 września 2019 roku, przez [REDAKCYJNA] - na bezczynność Wójta Gminy Dziemiany - w sprawie wylewania ścieków bytowych na będącą w zarządzie Gminy Dziemiany ulicę Lipową w Kaliszu oraz do kanalizacji deszczowej, stanowiącej jej odwodnienie - przez mieszkańców przyległych posesji - mając na względzie stanowisko Komisji Skarg, Wniosków i Petycji Rady Gminy Dziemiany - uznaje się przedmiotową skargę za zasadną.

Uzasadnienie stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Przewodniczącemu Rady Gminy Dziemiany.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia

Przewodniczący Rady
Gminy Dziemiany

A handwritten signature in black ink, appearing to read "Sikora".

Krystian Sikora

Załącznik Nr 1 do uchwały Nr XVIII/93/20

Rady Gminy Dziemiany

z dnia 21 stycznia 2020 r.

Uzasadnienie

W dniu 26 września 2019 roku do Rady Gminy Dziemiany wpłynęła skarga [REDAKOWANA] - w przedmiocie beczynności Wójta Gminy Dziemiany oraz Kierownika Referatu Komunalnego Urzędu Gminy - w sprawie procederu wylewania ścieków bytowych na ulicę Lipową w Kaliszu oraz do kanalizacji odwodnienia drogi.

Skarżąca wskazała, że stan ten trwa od 2010 roku oraz, że praktykowany jest przez mieszkańca pobliskiej posesji, przyległej do drogi - a w późniejszym terminie dołączył do niego kolejny mieszkaniec kolejnej posesji, widząc że gmina akceptuje ten patologiczny proceder. Powoduje to nieprzyjemny fotor, a ponadto część tych ścieków przedostaje się na posesję skarżącej wraz z wodami opadowymi z ulicy, które przelewają się często na jej posesję w czasie intensywnych opadów deszczu.

Ponadto skarżąca wnosi o:

- 1) spowodowanie przez Wójta Gminy zaprzestania opisanego postępowania tych osób,
- 2) przymuszenie ich do podłączenia się do nowej kanalizacji sanitarnej oraz należytego zagospodarowania wód opadowych w granicach własnych posesji,
- 3) zwrot niesłusznie pobranej przez Urząd Gminy kwoty 225,00 zł,
- 4) przeproszenie skarżącej za krzywdzące ją wieloletnie postępowanie urzędników Gminy,
- 5) stosowne zadośćuczynienie za wieloletnią beczynność w sprawie wylewania ścieków bytowych na drogę oraz do kanalizacji deszczowej, a tym samym do zatruwania posesji skarżącej, w tym ogrodu, drzew owocowych oraz indywidualnego ujęcia wody pitnej.

Wraz ze swoją skargą [REDAKOWANA] przedłożyła obszernie wyjaśnienia w formie pisemnej, a także obszerną dokumentację dowodową (w tym fotograficzną), kopie licznych pism urzędowych, ekspertyz rzeczoznawców oraz wyroki sądów.

Postępując stosownie do dyspozycji przepisu §18b ustawy o samorządzie gminnym oraz adekwatnych regulacji Statutu Gminy Dziemiany - Przewodniczący Rady Gminy zwrócił się do Komisji Skarg, Wniosków i Petycji Rady Gminy Dziemiany w sprawie rozpoznania skargi oraz oceny jej zasadności.

Komisja ta, po wszechstronnym rozważeniu zarzutów podniesionych w przedmiotowej skardze, rozpatrzeniu dodatkowych materiałów dowodowych przedstawionych przez skarżącą, udzieleniu wyjaśnień przez Wójta oraz pracowników Urzędu Gminy, a także po dokonaniu wizji lokalnej - wyraziła stanowisko, iż skarga jest zasadna, a podstawę rozstrzygnięcia stanowiły ze względów przedstawionych poniżej.

Zgodnie z regulacjami ustawy z dnia 13 września 1996 roku - o utrzymaniu czystości i porządku w gminach - wraz z jej późniejszymi zmianami - utrzymanie porządku w gminach należy do zadań własnych gmin, które zobowiązane są do stworzenia warunków niezbędnych do ich utrzymywania.

Wobec stwierdzenia przez skarżącą problemu zalewania jej posesji przez zanieczyszczone ściekami bytowymi wody opadowe z powierzchni przyległej ul. Lipowej, zwracała się ona wielokrotnie o pomoc do Urzędu Gminy w Dziemianach. Problem nasilił się w szczególności po wykonaniu przez Gminę nawierzchni asfaltowej tejże ulicy, wraz z elementami instalacji odwadniającej w postaci studzienki rewizyjnej wraz ze spustem wody opadowej, zlokalizowanych w obrębie jezdni. Wobec braku zadowalającej pomocy ze strony służb gminnych skarżąca zwracała się do Rady Gminy ze skargami w tej sprawie, na działalność Wójta Gminy Dziemiany.

Wg dostępnych dziś Radzie Gminy materiałów, do marca 2015 roku skarżąca przynajmniej dwukrotnie zwracała się ze skargami w tej sprawie do Rady Gminy Dziemiany. Rada Gminy nie uznała jednak zasadności tych skarg, w oparciu o wyjaśnienia urzędu gminy oraz czynności sprawdzające dokonane przez Komisję Rewizyjną Rady Gminy - patrz: uchwała RG z dnia 10.03.2015, Nr VI/20/15 i poprzednie.

Wobec braku pomocy ze strony służb podległych Wójtowi Gminy, jak również ze strony Rady Gminy - w dniu 9 marca 2015 roku, na zlecenie skarżącej zostały pobrane przez jednostkę badawczą Hamilton Poland SA próbki ścieków z wpustu kanalizacji deszczowej oraz studzienki rewizyjnej, zlokalizowanej w bezpośrednim sąsiedztwie posesji skarżącej, jak i jej sąsiada, który miał dopuścić do wylewania się ścieków bytowych na ulicę i do kanalizacji odwadniającej - patrz: Wyrok Sądu Rejonowego w Kościerzynie II Wydział Karny, z dnia 11.09.2017 (Sygn. akt: II W 327/16). Wyniki tych badań wykazały, że ścieki pobrane z wpustu są bardzo mocno zanieczyszczone a zawarte w nich zanieczyszczenia wielokrotnie przewyższają wartości dopuszczalne, określone dla wód deszczowych. W ocenie rzeczoznawcy ścieki te nie miały charakteru ścieków deszczowych. Prawdziwość powyższych okoliczności faktycznych zweryfikował i potwierdził Sąd Rejonowy w Kościerzynie, w powołanym wyżej prawomocnym wyroku, utrzymanym w mocy przez Sąd Apelacyjny.

W dniu 5 kwietnia 2016 roku, w związku z telefonicznym zawiadomieniem skarżącej o powyższym stanie rzeczy, pracownicy Urzędu Gminy Dziemiany pobrali próbkę wód opadowych z tych samych miejsc oraz przekazali ją do zbadania. Wynik tych badań również potwierdził znaczne zanieczyszczenie ścieków w studziencie kanalizacji deszczowej, wskazując, że nie były to wody opadowe. Wysokie wskaźniki zanieczyszczeń przekraczały znacznie nie tylko normy dla ścieków opadowych, ale również przeciętne normy zanieczyszczeń charakterystycznych dla świeżych ścieków bytowych, co jednoznacznie w ocenie Sądu wskazywało na ich pochodzenie z przydomowego szamba. Wobec powyższego Urząd Gminy dokonał wystąpienia do organów ścigania (Policji).

W powołanym wyroku z dnia 11.09.2017 Sąd Rejonowy w Kościerzynie ponad wszelką wątpliwość udowodnił występowanie przedmiotowego procederu oraz ustalił winę sąsiada skarżącej, w przedmiocie zaniechań, które prowadziły do wylewania ścieków bytowych z jego posesji (szamba) na ulicę Lipową oraz do kanalizacji deszczowej ulicy - w okresie od 09.03.2015 do 20.12.2016. Potwierdzały ten fakt również okoliczności, w postaci tej, że tylko jedna studzienka deszczowa posiadała charakterystyczny ciemny osad jako pozostałość ścieków bytowych, pozostałe, zlokalizowane w innych miejscach takiego osadu nie posiadały. Zauważenie tego faktu nie wymagało specjalistycznych badań laboratoryjnych.

Przenosząc powyższe okoliczności na grunt przedmiotowej skargi, zauważyć należy, że wszelkie interwencje skarżącej w Urzędzie podległym Panu Wójtowi, w sprawie przedmiotowego problemu, były nieskuteczne do czasu przedstawienia przez skarżącą niezbitych dowodów w postaci wyników kosztownych dla niej badań, stanowiących o ich zasadności. A zatem w okresie do dnia 5 kwietnia 2016 roku należy mówić niewątpliwie o zaniechaniach służb podległych Panu Wójtowi - w zakresie rzetelnego zdiagnozowania problemu. Zaniechanie to niewątpliwie należy traktować jako beczynność, która w konsekwencji prowadziła do beczynności Rady Gminy, poprzez oparte na wątplych ustaleniach Rady Gminy, które z dużym prawdopodobieństwem nie były ustaleniami rzetelnymi. Brak jest wprawdzie jednoznacznego dowodu, że zanieczyszczenie ul. Lipowej ściekami bytowymi miało miejsce również przed dokonaniem powyższych badań, jednak podejmowane przez służby komunalne działania należy uznać za niedostateczne. W tym zakresie należy uznać zasadność przedmiotowej skargi na beczynność.

Potwierdzony przez Sąd proceder prowadził w konsekwencji do pogarszania sprawności urządzeń odwadniających pasa drogowego, ul. Lipowej pozostającej w zarządzie gminy. Obiekty takie podlegają szczególnej ochronie na mocy przepisów ustawy o drogach publicznych. Dodatkowe czyszczenia studzienek i tak niedostatecznie wydolnej kanalizacji deszczowej -

zalecane również przez w omawianym okresie do marca 2015 roku przez Komisję Rewizyjną Rady Gminy - wymagały zwiększonych nakładów, na utrzymanie drogi. A pogorszony stan kanalizacji deszczowej przyczyniał się do zalewania posesji skarżącej wodami opadowymi, dodatkowo zatrutowanymi ściekami bytowymi. W wyniku rozpoznania skargi nie stwierdzono, aby Gmina domagała się rekompensaty z tego tytułu od sprawcy zanieczyszczenia. W tym zakresie również należy mówić o zaniechaniu potwierdzającym zasadność przedmiotowej skargi na bezczynność.

W przedmiocie zalewania posesji skarżącej wodami opadowymi z ul. Lipowej stwierdzić należy, że fakt ten nie jest do zaakceptowania z uwagi na ewidentną uciążliwość drogi zarządzanej przez Gminę. Zjawisko to może prowadzić do strat osób trzecich (mieszkańców), a w konsekwencji do roszczeń odszkodowawczych wobec Gminy. Wprawdzie Gmina podjęła działanie poprzez zainstalowanie dodatkowego wpustu w najniższej położonym rejonie ul. Lipowej, jednak rozwiązanie to okazuje się nadal niedostateczne. W toku rozpoznania skargi nie udało się stwierdzić, aby gmina podejmowała w tym kierunku niezbędne działania doraźne mające na celu ograniczenie negatywnego zjawiska zalewania posesji skarżącej, a dalej działania docelowe. W tym zakresie również należy mówić o zaniechaniu potwierdzającym zasadność przedmiotowej skargi na bezczynność.

W zakresie działań systemowych, długofalowych należy zwrócić uwagę, że gmina wybudowała w rejonie ul. Lipowej w Kaliszu sieć wodociągową oraz kanalizacji sanitarnej. Stwarza to możliwość kompleksowej i rzetelnej poprawy warunków sanitarno-higienicznych w tej części miejscowości Kalisz. Inwestycja ta została ukończona zgodnie z planem w lipcu 2019 roku. Jednak do dnia dzisiejszego ta kosztowna inwestycja nie została oddana do użytkowania. W tym zakresie również należy mówić o zaniedbaniu, które opóźnia przynajmniej o pół roku możliwość podłączenia się mieszkańców ul. Lipowej do wodociągu i kanalizacji sanitarnej. Okoliczność ta wprawdzie nie jest podnoszona przez skarżącą, jednak ma ona ścisły związek z istotą przedmiotowej skargi.

W zakresie działań Gminy monitorujących potencjalne wylewanie ścieków bytowych przynajmniej w odniesieniu do wspomnianego sąsiada skarżącej Komisja Skarg, Wniosków i Petycji Rady Gminy, nie potwierdza, aby były one zadowalające. W tym zakresie Urząd Gminy podległy Panu Wójtowi - pomimo, że Komisja zwróciła się o to w formie pisemnej - nie udostępnił niezbędnych dowodów.

W powyższej sprawie Komisja wystąpiła dwoma odrębnymi pismami z dnia 05.12.2019, do Urzędu Gminy Dziemiany. Obydwa wystąpienia te wpłynęły do rzeczonoego Urzędu w dniu 11.12.2019. Komisja zwróciła się w nich o udostępnienie informacji oraz kopii dokumentów takich jak kopii faktur osoby, co do której sąd stwierdził wylewanie ścieków bytowych na drogę, zgłoszeń na Policję, które potwierdziłyby aktywność Wójta i podległego mu urzędu w okresie po zapadnięciu w/w wyroku Sądu Rejonowego. Komisja pytała również o aktywność Gminy w kwestii udzielenia pomocy skarżącej.

W odpowiedzi Komisja otrzymała dwa pisma, sygnowane przez kierowników struktury organizacyjnej urzędu, wskazujące, że nie zostały one prawidłowo przez Komisję zaadresowane, a mianowicie wskazano w nich Zastępcę Wójta Gminy Dziemiany oraz Kierownika Referatu Komunalnego. W związku z czym Kierownik Urzędu - zgodnie z ustawą Pan Wójt - nie mógł ich zadekretować, tj. skutecznie wyznaczyć pracowników do ich załatwienia. W tym zakresie aktywność Pana Wójta oraz podległego mu urzędu należy pominąć milczeniem.

Brak żądanych dowodów nie pozwala Radzie Gminy na stwierdzenie aktywności skarżonego organu, a zatem braku jego bezczynności.

W świetle powyższych okoliczności zauważyć także należy, że wyżej opisane działania Pana Wójta, a także brak skutecznych działań, naruszają fundamentalne zasady kodeksu postępowania administracyjnego, w szczególności w zakresie budzenia zaufania obywatela do władzy publicznej (patrz: art. 8 k.p.a.)

Mając powyższe na uwadze Rada Gminy Dziemiany stwierdza, iż skarga jest zasadna - w zakresie dotyczącym beczynności Wójta Gminy Dziemiany.

W zakresie skargi na Kierownika Referatu Komunalnego stwierdzić należy, że właściwym organem do jej rozpatrzenia jest Wójt Gminy Dziemiany, jako bezpośredni przełożony pracownika. Albowiem zgodnie z Regulaminem Organizacyjnym Urzędu Gminy Dziemiany - nadanym w drodze Zarządzenia Wójta Gminy Dziemiany - Nr 814/17, z dnia 26 kwietnia 2017 roku - Referat Gospodarki Komunalnej nie stanowi jednostki organizacyjnej Gminy Dziemiany, lecz komórkę organizacyjną Urzędu Gminy Dziemiany, którego kierownikiem jest Wójt Gminy. Natomiast kompetencje Rady Gminy w tym zakresie ograniczone są, przepisem art. 229 pkt 3 kodeksu postępowania administracyjnego, jedynie do przypadków skarg na wójta i kierowników gminnych jednostek organizacyjnych.

W zakresie realizacji wniosków Skarżącej - wyliczonych na wstępie niniejszego uzasadnienia, w pkt. 1-5 - organem właściwym jest również Wójt Gminy Dziemiany. Albowiem zgodnie z przepisem art. 31 ustawy o samorządzie gminnym - Wójt kieruje bieżącymi sprawami gminy oraz reprezentuje ją na zewnątrz.